

Програма заходів
щодо проведення у ЛЗЗСО І-ІІІ ст. №1
заходів з попередження та протидії булінгу в період з 01.2026 по 05.2026
«Зупинимо булінг разом»

Основні положення та критерії ефективності програми

Мета програми: забезпечити системний моніторинг освітнього середовища для своєчасного виявлення та оперативного реагування на випадки булінгу (цькування). Продовжити роботу з підвищення психолого-педагогічної компетентності вчителів та обізнаності батьків щодо правових та психологічних аспектів протидії насиллю. Сприяти формуванню у здобувачів освіти сталі навички конструктивної комунікації та стратегій безпечної поведінки. Розвивати спроможність усіх учасників освітнього процесу до активної протидії проявам булінгу та цькування.

Загальні положення

Булінг залишається серйозною проблемою сучасних шкіл, впливаючи на емоційний стан і навчальні досягнення дітей. Сьогоднішня шкільна реальність свідчить про поширені випадки цькування як у класах, так і он-лайн, що потребує системної уваги з боку педагогів, батьків та адміністрації. Реалізація програми протидії булінгу є важливим кроком для створення безпечного та підтримуючого шкільного середовища. Питання запобігання та виявлення випадків жорстокого поводження з дітьми регулюється Законом України «Про охорону дитинства» (стаття 10), де визначено, що «кожній дитині гарантується право на свободу, особисту недоторканність та захист гідності. Дисципліна і порядок у сім'ї, закладах освіти та інших дитячих закладах мають забезпечуватися на принципах, що ґрунтуються на взаємоповазі, справедливості та виключають приниження честі й гідності дитини».

Відповідно до мети визначено завдання програми:

- виявити можливі випадки булінгу;
- виявити рівень обізнаності учасників освітнього процесу з нормами законодавства щодо булінгу (цькування) і домашнього насильства (анкетування);
- вивчити рівень ефективності розроблених заходів щодо недопущення булінгу та проявів насильства в закладі освіти;
- розробити рекомендації за результатами впровадження програми

Ключові показники ефективності: аналіз кількості зареєстрованих випадків до та після реалізації програми; показники обізнаності учнів з теми «булінг», відсоток учнів серед опитаних, що знають куди звертатись у разі булінгу.

Методи збору даних: аналіз журналу звернень, скриньки довіри, опитування\анкетування (Анкета «Булінг» для учнів 5-11 кл., Анкета для вчителів «Попередження булінгу в учнівському колективі»), опитувальник OLWEUS, опитувальник ризику булінгу, автор Бочавер А.А.

Після завершення піврічної програми підсумковий аналіз результатів з порівнянням якісних та кількісних даних, виявленням тенденцій та наданням рекомендацій для покращення програми. Презентація результатів у вигляді підсумкового моніторингу.

План заходів

щодо проведення у ЛЗЗСМО І-ІІІ ст. №1
заходів з попередження та протидії булінгу в період з 09.2025 по 12.2025
«Зупинимо булінг разом»

	Назва заходу	Дата проведення	Аудиторія	Відповідальний
1.	Моніторинг звернень дітей, класоводів, батьків, «Скриньки довіри» з метою виявлення можливих випадків булінгу	Січень-травень	Всі учасники освітнього процесу	Практичний психолог, адміністрація закладу
2.	Діагностика учнів 4 х класів методикою «Соціометрія» Мета: вивчення освітнього середовища учнів 4 класів, з метою протидії булінгу та створення безпечного освітнього середовища в перехідному класі	Березень	Здобувачі освіти	Практичний психолог, класоводи

3.	Обстеження учасників освітнього процесу методикою «Опитувальник OLWEUS» з метою виявлення можливих випадків булінгу. Аналіз отриманих результатів для подальшого впровадження програми	Січень-травень, за потреби	Учні 5-11 класів	Практичний психолог
4.	Опитування класоводів, класних керівників, вчителів методикою «Попередження булінгу в учнівському колективі»	Лютий-березень	Педагогічні працівники	Практичний психолог, адміністрація закладу.
5.	Оформлення тематичного стенду для батьків «Безпечний простір: що потрібно знати батькам про стосунки в класі?» 1 блок «Булінг VS Конфлікт» 2 блок «Тривожні дзвіночки» 3 блок Інтерактив. Розмістити кишеньку порад з картками на теми: Що сказати дитині щоб підтримати, Як виховувати емпатію, Алгоритм дій.	Березень-квітень	Психологічний стенд, сайт закладу	Практичний психолог, Педагог-організатор
6.	Просвітницькі заняття для учнів 1-4 класів на тему «Мої вчинки: чи соромно мені?» Мета: формувати в учнів первинні уявлення про моральність вчинків та почуття совісті; вчити розрізняти «добре» та «погано» у стосунках з	Березень-травень	1-4 класи	Практичний психолог, соціальний педагог, класоводи

	однокласниками; виховувати бажання чинити по-доброму, щоб не завдавати болю іншим, та розуміти, що приниження іншого – це вчинок, за який має бути соромно.			
7.	Просвітницьке заняття для учнів 9-10 класів на тему «Безпека в інтернеті» Мета: сприяти формуванню в учнів системи знань, про безпечну поведінку в цифровому просторі, розкрити поняття та механізми кібербулінгу (хейтинг, тролінг, секстинг, грумінг) як порушення прав людини; навчити розрізняти межі приватності та розвинути навички захисту персональних даних і репутації від онлайн-агресії.	Березень-травень	9-10 класи	практичний психолог, соціальний педагог, класні керівники

8.	Тренінг: ««Відносини без тиску: особисті кордони в дружбі та коханні»» Мета: Розширити знання старшокласників про поняття «особисті кордони» (фізичні, емоційні, цифрові); навчити розпізнавати ознаки психологічного тиску та маніпуляцій у близьких стосунках; сформувати вміння вчасно говорити «ні» та поважати відмову партнера як основу безпечної взаємодії. + Онлайн-вправи по темі.	Лютий-березень	10-11 класи	Практичний психолог, соціальний педагог, класні керівники
9.	Просвітницький захід на тему: «Права людини: що я про них знаю?» Мета: Сформувати в учнів навички впевненої (асертивної) поведінки та психологічної стійкості до провокацій; навчити вибудовувати власні межі та ввічливо, але твердо відстоювати свою гідність; розвинути вміння зберігати внутрішній спокій у конфліктних ситуаціях.	Лютий-травень	7-9 класи	Практичний психолог, соціальний педагог, класні керівники
10.	Просвітницькі заняття на теми: «Взаємовідносини в колективі», «Що таке етикет»?	Лютий-травень	5-6 класи	Практичний психолог, соціальний педагог, класні керівники

	Мета: Розкрити поняття етикету як основи культури спілкування та поваги до особистості; навчити учнів використовувати правила ввічливості для запобігання конфліктним ситуаціям; формувати навички доброзичливої взаємодії, що унеможлиблюють прояви булінгу та приниження гідності однокласників.			
11.	Підсумкове опитування учасників освітнього процесу з метою виявлення ефективності програми.	Травень	Учасники освітнього процесу	практичний психолог
12.	Аналіз отриманих результатів після впровадження програми, написання рекомендацій.	Червень		практичний психолог

Практичний психолог _____ Івашина Олексій